

Žalující dělník domáhal se na žalovaném podnikateli náhrady škody, ježto utrpěl úraz v jeho podniku. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Nesporně jest, že žalobce utrpěl úraz při práci v podniku podléhajícím úrazovému pojištění podle zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888. Podle § 46 téhož zákona může pojištěný jen tehdy uplatňovati proti podnikateli nárok na náhradu škody pro utrpěný úraz, když tento úraz byl v podniku způsoben zúmyslně podnikatelem nebo jeho zástupcem. To však nebylo za sporu vůbec ani tvrzeno a, poněvadž řečený předpis má ráz práva donucovacího, nemůže žalobní nárok vůbec býti po právu, an žalobce uplatňuje pouze zavinění orgánů strany žalované a nikoliv přímou jejich zúmyslnost. Bylo proto zbytečno připouštěti za tohoto stavu věci důkazy o tom, že se některý z orgánů strany žalované dopustil hrubého zavinění, a netrpí tudíž řízení podstatnými vadami, když důkazy ty prováděny nebyly. Výtka nesprávného právního posouzení jest rovněž neoprávněná, jak z hořejší úvahy již patrné, zejména vzhledem k ustanovení § 46 zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. z roku 1888.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Doporučuje se obíratí se především dovolacím důvodem nesprávného právního posouzení věci, poněvadž z toho vyplývá, zda dovolací důvod neúplnosti řízení jest odůvodněn, čili nic. Dlužno přisvědčiti právnímu názoru soudů nižších stolic, že dovolatel, jenž po dobu svého zaměstnání v podniku žalované firmy byl pojištěn proti úrazu ve smyslu zákona ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888, by se mohl domáhati na žalované jako podnikateli podle výslovného ustanovení § 46 cit. zák. toliko tehdy náhrady škody pro úraz utrpěný dne 28. července 1923 v podniku žalované, kdyby úraz byl způsoben úmyslně podnikatelem nebo jeho zástupcem. To však dovolatel ani netvrdil, naopak výslovně prohlásil, že úraz nebyl způsoben úmyslně, a zastává i v dovolání stanovisko, že úraz byl způsoben hrubým zaviněním zaměstnanců žalované firmy. Je-li tomu tak, mohl by se snad dovolatel domáhati náhrady na těchto zaměstnancích podle předpisu druhé věty § 47 druhý odstavec cit. zák., nikoliv však na žalované firmě. Soudy nižších stolic posoudily tedy věc po právní stránce úplně správně, zamítnuvše žalobu.

Čís. 7588.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Nároku na zaopatřovací požitky nemá zaměstnanec (jeho manželka), jenž v době nabytí účinnosti zákona dosud činně sloužil. Lhostejno, že, jsa pojištěn u pensijního fondu, nabyt v době účinnosti zákona již nároku na pensi z tohoto pojištění.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1927, Rv I 888/27.)

Žalobkyně, vdova po úředníku cukrovaru, jenž zemřel v činné službě dne 2. března 1922, domáhala se na majiteli cukrovaru zaopatřovacích požitků podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Oba nižší soudy žalobu zamítly; odvolací soud z těchto důvodů: Lichost odvolacích důvodů vysvitne již z přezkoumání rozsudných důvodů po stránce právní, v kterémžto rámci odvolací soud dochází k rozpoznání a k závěru, že žalobkyně pro nárok na úpravu zaopatřovacích požitků po svém dne 2. března 1922 v činné službě u žalovaného zesnulém manželi nemůže se dovolávat ustanovení zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n., kterýžto zákon dne 5. května 1921 nabyl účinnosti. Ač jinak souhlasiti dlužno s názorem odvolatelky, že se zákon vztahuje na bývalé zaměstnance na pozemkovém majetku ze záboru vyloučeném, stalo-li se vyloučení z důvodu § 3 prvý odstavec písm. a) záborového zákona, an dotyčný objekt, v tomto případě cukrovar v P., jsa právně i hospodářsky samostatným, neslouží k hospodaření, přece jen nelze nárok na pensijní úpravu přiznati jiným osobám, než jsou výčetmo uvedeny v odst. a), b) § 1 zákona čís. 130/1921 sb. z. a n. a mezi něž žalobkyně, pokud se týče její zemřelý manžel nepatří. Uvádíť sama žalobkyně v souhlasu se stranou žalovanou i se svědeckou výpovědí úředníků žalovaného, že její manžel byl u žalovaného v činné službě (jako disponent) když zemřel. Kdežto podle zákona čís. 130/1921 pensijní úprava vztahovala se na skutečné pensisty na velkém majetku pozemkovém v době jeho vydání (§ 1 a) a výhody zákona toho dopřány i tomu, kdo aspoň do doby účinnosti zákona toho (t. j. do 5. května 1921) nároku na vyplácení pense nebo provise nabyt (§ 1 b), nebyla platnost zákona toho rozšířena i na ty, kdož při počátku účinnosti zákona ještě sloužili.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalobkyně jest vdovou po úředníku v cukrovaru žalovaného a jest zjištěno, že její muž sloužil činně ještě po 6. květnu 1921, to jest po účinnosti zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. Vzhledem k této zjištěné skutečnosti právem uznal odvolací soud, že žalobkyni zaopatřovací požitky podle tohoto zákona nepříslušejí, a právem následkem toho žalobu o tyto požitky zamítl. Dotyčné důvody pro toto rozhodnutí v napadeném rozsudku uvedené, stavu věci i zákonu odpovídající, nejsou dovolatelkou v dovolání vyvráceny a proto odvolací soud, souhlase s těmito důvody, na ně poukazuje. K vývodům dovolání dodává se toto: Mýlným jest názor dovolatelky, že jest u ní splněn předpoklad pro nárok na zaopatřovací požitky uvedený v § 1 písm. b) zmíněného zákona, protože ona a pokud se týče, její manžel byli pojištěni u pensijního fondu československého průmyslu cukrovarnického a v době účinnosti zákona čís. 130/21 nabyli již z tohoto pojištění nároku na pensi. Podle § 1 písm. b) zákona čís. 130/21 nestačí, míti nárok na pensi, nýbrž žádá se nabytí nároku na vyplácení pense, což znamená, že nastal již případ pense (srovnej rozh. sb. n. s. 4411, 4661). Že případ

ten u žalobkyně nebo jejího manžela v době účinnosti zákona čís. 130/21 nastal, nebylo ani tvrzeno. Výtka nesprávného právního posouzení věci není tudíž opodstatněna (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Co se týče vytýkané vadnosti řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), plyne z toho, co bylo uvedeno, že pro nerozhodnost nebylo zapotřebí prováděti důkazy o tvrzeném pojištění žalobkyně a jejího muže u pensijního fondu československého průmyslu cukrovarnického aniž o tom, že žalobkyně a její manžel měli již před 6. květnem 1921 z tohoto pojištění nárok na pensi. Rovněž, protože pro rozhodnutí věci stačila skutečnost, že muž žalobkyně sloužil činně ještě po 6. květnu 1921 a že ani on ani žalobkyně v době, kdy zákon čís. 130/21 nabyl účinnosti, nebyli pensisty, nebylo zapotřebí konati šetření o tom, zda cukrovar žalovaného byl jako hospodářsky i právně samostatný podnik, který nesloužil hospodaření na velkém pozemkovém majetku žalovaného, ze záboru vyloučen (§ 3 (1) písm. a) záborového zákona čís. 215/19) a zda vyloučení cukrovaru ze záboru Státním pozemkovým úřadem se stalo z uvedeného nebo z kterého důvodu. Řízení není tudíž vadným, že zmíněná zjištění se nestala a že důkazy o uvedených, ale nerozhodných okolnostech nebyly provedeny a výtka podle § 503 čís. 2 c. ř. s. není opodstatněna.

Čís. 7589.

Sázecí stroj knihtiskařův jest vyloučen z exekuce nejen tehdy, je-li k provozu živnosti nezbytně nutným, nýbrž i, slouží-li k úspěšnějšímu, výnosnějšímu a soutěže schopnému provozu knihtiskařské živnosti.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1927, R II 393/27.)

Proti majiteli knihtiskárny byla ku vydobytí peněžité pohledávky povolena exekuce zabavením kromě jiného též sázecího stroje. K návrhu dlužníka soud první stolice zrušil exekuci ohledně sázecího stroje, rekursní soud zamítl návrh dlužníka na zrušení exekuce. Důvody: Exekuční soud zastavil exekuci na sázecí stroj vzav na podkladě dobrozdání znalce V-a slyšeného v jiné exekuční věci za prokázáno, že povinná tohoto stroje nutně potřebuje k provozu své živnosti. Tomuto dobrozdání odporuje však dobrozdání znalce Eduarda R-a, jenž udal, že stroj tento není podmínkou k udržení chodu podniku, malého závodu, a že stroj slouží pouze k ulehčení výroby. Dobrozdání toto je proto za správné uznati, poněvadž také znalec V. potvrdil, že povinná stroje toho pouze občasně potřebuje a že vyřazením stroje provoz by byl pouze částečně stížen. Že se u povinné jedná pouze o menší závod, uznal také znalec V. Nelze proto říci, že povinná stroje toho potřebuje k osobnímu pokračování ve výdělkové činnosti, když podle dobrozdání znalce stroj sázecí slouží ve velkých závodech k tisku novin a knih, kdežto ostatní práce v tiskárnách lze vysázeti ručně.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.